

Het schilderij “ de witte kruisiging” van Chagall

Dit schilderij is in 1938 gemaakt, het jaar van de Kristalnacht. Opvallend is het spaarzame gebruik van kleuren. Het schilderij is bedoeld om het lijden van het joodse volk te laten zien.

Prominent aanwezig is de joodse Jezus aan het kruis: in een baan van hemels licht met de joodse gebedsmantel als een lendendoek om hem heen geslagen. Daaromheen: de drie aartsvaders, die met Rachel wenen, haar met bloed besmeurde mantel.

DE OPEN HOF

Oprukkende bolsjewieken, een brandende synagoge, een Jood op de vlucht, een brandend dorp, een boot vol vluchtelingen, een weggesmeten Thorarol, een vluchtende moeder met kind. Maar ook de menora als symbool van Gods aanwezigheid en de ladder als verbinding tussen hemel en aarde. Beiden tekenen van hoop in de chaos.

Op dit schilderij heeft Chagall Jezus afgebeeld als zoon van zijn volk. Dat zoveel heeft moeten lijden. Jezus is door Chagall vaak geschilderd. Voor hem heeft Christus altijd de joodse martelaar gesymboliseerd. In bepaalde joodse kringen vond men in die tijd dat Jezus niet (alleen) aan de christenen, maar aan de Joden toebehoort. ("Heimholung Jesu") Chagall zwoer dat hij na de Kristalnacht nooit weer een voet in Duitsland zou zetten. Toch heeft hij zijn laatste kunstwerk gemaakt voor de St. Stefan in Mainz. Een grootse daad van verzoening.

*Het kruis leek plots van louter licht
en weg was zijn vertrouwd gezicht.*

*De mensenzoon werd mensenstroom,
werd heel de mensheid. In mijn droom
zag ik het lijden en de pijn
van alle tijden, eeuw na eeuw.*

*Tenslotte bleef er slechts één schreeuw,
verzensend als de middagzon:
'Kyrië, Kyrië, Kyrië eleison!'*

Gedicht: "Louter licht- visioen van Johannes onder het kruis- Hein Stufkes

Aafke Rijken